

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2005-161

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Saarimaa, Elina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kilpailukyvyyn käsite Lissabonin strategiaa käsittelevissä komission kevätraporteissa ja Eurooppa-neuvoston päätelmissä vuosina 2000 ja 2005			
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2005-12-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 103
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tutkimuskohteena on kilpailukyvyyn käsite Euroopan unionin Lissabonin strategiassa. Lissabonin strategian tavoitteena on tehdä Euroopan unionista kilpailukykyisin tietoon perustuva talousalue vuoteen 2010 mennessä. Strategiassa painotetaan sosiaalisen ja ympäristöulottuvuuden merkitystä kilpailukyvyyn parantamiseen taloudellisen ulottuvuuden rinnalla. Lissabonin strategian toteutuksessa ei ole edistytty suunnitellulla tavalla, Euroopan unioni on yhä kaukana tavoitteestaan. Strategiaa pidetään rönsyilevänä ja vaikeaselkoisena. Lisäksi vaadittuja uudistuksia on poliittisista syistä vaikea toteuttaa jäsenvaltioissa. Kilpailukyvyyn parantaminen on myös vaikeaa, jos käsitteen sisällöstä ei vallitse yksimielisyyttä. Tutkimuksessa selvitetään, mitä kilpailukyvyyn käsite pitää sisällään ja ovatko sosiaalinen sekä ympäristöulottuvuus tasavertaisessa asemassa taloudellisen ulottuvuuden kanssa. Tutkimuksessa vertaillaan kahden eri Euroopan unionin toimielimen, komission ja Eurooppa-neuvoston käsityksissä kilpailukyvyistä Tutkimusaineiston muodostavat komission kevätraportit ja Eurooppa-neuvoston päätelmät strategian aloitusvuodelta 2000 ja vuodelta 2005, jolloin toteutettiin strategian puolivälin välitarkistus. Tutkimuksessa osoitetaan tekstin sisällönanalyysin avulla kilpailukyvyyn olevan epäselvästi määritelty ja vaihtelevasti käytetty käsite jopa saman asiakirjan sisällä. Taloudellinen ulottuvuus on toisia ulottuvuuksia vahvempi. Sosiaalinen ja ympäristöulottuvuus legitimoivat taloudellisia tavoitteita. Diskurssianalyttisessä tarkastelussa strategian todetaan sisältävän sekä taloudellista kasvua että sosiaalista vastuuta korostavat diskurssit, joista taloudellisen kasvun diskurssi on vahvempi. Analyysi osoittaa tekstissä piilevän myös yhtenäisyys- ja valtadiskursseja. Yhtenäisyysdiskurssin havaitaan olevan komission käyttämä keino jäsenvaltioiden kansallisista talouksista koostetun eurooppalaisen talouden vakiinnuttamiseksi luonnolliseksi kokonaisuudeksi. Samalla komissio tarjoaa ylikansallisia ratkaisuja tehokkaimpina vastauksina esiinnouseviin ongelmiin ja pyrkii näin legitimoimaan hallinnon eurooppalaistamisen. Kilpailukyvyyn käsitteen epämääräistä käyttöä koskevien havaintojen perusteella käsitteen huomataan olevan strateginen retorinen keino, jota toistelemalla taloudelliset toimijat, eli yritykset ja kansalaiset, pyritään saamaan kiinnittymään eurooppalaiseen talouteen. Tutkimustulosten mukaan Euroopan unionin toimielimet käyttävät kilpailukyvyyn käsitettä strategisesti, koska vasta toimijoiden kiinnittymisen kautta voidaan saavuttaa todellinen kilpailukyky. Teoreettisen viitekehyksen kannalta tärkeimpiä lähteitä ovat Ben Rosamondin (2002) ja Paul Krugmanin (1994) tutkimukset.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords kansainvälinen talous Euroopan unioni kilpailukyky EU-ohjelmat Lissabonin strategia diskurssianalyysi sisällönanalyysi Euroopan komissio Eurooppa-neuvosto			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			